

Январский выпуск «Доминанты» традиционно несет на себе двойную нагрузку. С одной стороны, он освещает итоги прошедшего года, а с другой – выходит в преддверии Татьяниного дня и поэтому всегда дает повод на страницах нашей газеты поздравить с замечательным праздником ректора Харьковского национального университета искусств имени И.П. Котляревского – народную артистку Украины, профессора, почетного гражданина Харькова ТАТЬЯНУ БОРИСОВНУ ВЕРКИНУ.

ЛИДЕР ПЕРЕМЕН. ТАТЬЯНА ВЕРКИНА:

«Я выборола наше право чувствовать себя человеком»

В сентябре 2013 года минуло 10 лет с того момента, как Татьяна Борисовна Веркина стала ректором. Харьковчане помнят, что ещё 10 лет назад консерватория представляла собой жалкое зрелище. Трудно даже было найти в ней вход среди рекламных вывесок заведений, находящихся на её территории. А уж зайти туда – не дай бог: грязь, разруха, запустение. Только звуки музыки как-то сглаживали тяжёлое впечатление или, наоборот, обостряли. Внимательный читатель, быть может, вспомнит журналистский материал М. Коротавой «... и последняя флейта замрёт в тишине...».

В такой критической ситуации Харьковскому институту искусств нужен был лидер, который бы отнёсся к спасению и развитию вуза как к делу своей жизни. Нужен был человек, который захотел бы стать ректором не из карьерных соображений (пусть даже в самом позитивном смысле этого слова), а для выведения вуза из кризиса, обеспечения необходимых перемен, эффективного решения проблем. Нужна была Личность, для которой лидерство было бы синонимично чувству долга, которая смогла бы тотально отождествить себя со своим трудом и обязанностями и сильнее других стремиться к совершенству окружения. Нужен был человек, для которого ценности

«второго уровня» (истина, благо, красота, справедливость, совершенство, порядок) были бы главными жизненными ориентирами, а власть над людьми – средством их достижения. Если бы такого человека не нашлось, то, скорее всего, в Харькове и вовсе замерла бы последняя флейта в удручающей тишине, ведь за успехами и поражениями любых организаций всегда скрывается не только команда, но и лидер.

Дав согласие на предложение тогдашнего губернатора Евгения Кушнарёва возглавить ХИИ, профессор кафедры специального фортепиано, народная артистка Украины, художественный руководитель Международного музыкального фестиваля «Харьковские ассамблеи» Т.Б. Веркина совершила главный в своей жизни Поступок.

«Я стала ректором от безысходности...»

– В июле 2003 г. Е. Кушнарёв обратился ко мне с неожиданным предложением: стать ректором ХИИ. Неожиданным потому, что я приняла решение уволиться из института, так как ходить туда на работу (работу, о которой мечтала, и без которой утрачивался смысл жизни!) стало просто адом. Если раньше, несмотря на все унижения, меня удерживали мои ученики, то к началу 2000-х механизм блата и денег достиг

своего апогея: учиться музыке приходили совершенно случайные люди.

Первым желанием было – отказаться, так как никакой надежды на возможное оздоровление коллектива у меня не было: согласно законам Паркинсона, такой коллектив можно только распустить, а его членов рассеять по другим, здоровым, коллективам. Но меня удержало несколько моментов. Во-первых, мой муж сказал: «Ты всё равно собиралась увольняться. Не получится – уволишься. А попробовать надо». Во-вторых, я надеялась на поддержку Е. Кушнарёва, который с октября 2000 года работал губернатором Харьковской области, воплощая в жизнь лозунг «Возродим величие Харьковщины!»

Этот лозунг был для меня значимым, потому что я, как и мой отец, - патриот Харькова. В своё время отцу предлагали возглавить институт в Новосибирске. Нам даже прислали чертежи коттеджа, в котором бы мы жили. Но отец всё-таки решил остаться в Харькове и создал Физико-технический институт низких температур с нуля на пустыре. А у меня ведь уже было и помещение, и коллектив, история которого восходит к 1871 г., когда выдающийся музыкальный деятель И.И. Слатин заключил договор с Русским музыкальным обществом, тем самым, положив начало профессиональному музыкальному образованию нашего города. Хотелось верить, что коллектив с такими историческими корнями и традициями не мог быть безнадежно больным. У меня появилась надежда!

«Нам нужна была встряска...»

– 18 сентября 2003 г. в институте был день выборов ректора. До выборов меня мало кто поддерживал. Одни были откровенными сторонниками кумовства, блата, халтуры и взяточничества; другие сомневались, сумею ли я что-то кардинально изменить; третьи вообще не верили в перемены. Но коллектив, вопреки всем законам Паркинсона, не разложился. Нас спасали Музыка и Театр. Нас невозможно было раздавить, потому что мир настоящих ценностей, с которым мы ежедневно общались, отодвигал от нас мерзости жизни.

Первый толчок в возрождении коллектива произошёл сразу на выборах. Моя фраза – «Я хочу, чтобы каждый чувствовал здесь себя человеком» – стала для многих очень значимой. Люди в меня поверили, подходили со словами поддержки. Особенно значимой для меня стала поддержка наших корифеев – Т.Я. Веске, С.Г. Кочаряна, А.И. Литвинова и особенно Т. С. Кравцова (умер 2 сентября 2013 г. в возрасте 90 лет), для которого я стала 13-ым ректором.

Но это ещё не было настоящим оздоровлением. Как это ни парадоксально на первый взгляд, коллектив состоялся благодаря «подмётным письмам» (так я иронично называю жалобы в министерство от тех, кто не хотел перемен). Когда 17 августа 2005 г. Е. Кушнарёв был арестован Генеральной прокуратурой Украины, «жалобщики» сразу написали письмо в министерство с клеветой и на Кушнарёва, и на меня. Но Кушнарёв был выпущен через 8 дней. А из министерства к тому времени в Харьков вернулось письмо. Так я узнала и о содержании письма, в котором не было ни одного слова правды, и о его авторах. Я зачитала это письмо на Учёном совете, а затем вывесила его для всеобщего обозрения. Кое-кому стало плохо прямо на заседании,

но я считаю, что каждый должен нести ответственность за свои поступки.

После этого, тем не менее, было ещё несколько жалоб и следовавших за ними более 25-ти министерских проверок за полтора года. Но, как говорится в одной из древних пословиц, – «нет врагов, нет друзей, а есть только учителя», эти проверки пошли коллективу на пользу. Мы научились чётко работать, вовремя и систематически оформлять документацию. А самое главное, - экстремальная ситуация проверок сплотила нас в коллектив единомышленников, который научился не только «держаться удар», но и отражать его. Жалобы прекратились тогда, когда возмужавший коллектив заставил каждого «подписанта» либо публично извиниться и больше никогда так не делать, либо покинуть наше учебное заведение. Большинство писавших приняли наши требования и постепенно влились в коллектив. Надеемся, что все сделали правильные выводы. Люди поняли, что честно работать выгодно: отсутствие коррупции на вступительных экзаменах даёт возможность отбирать самых талантливых абитуриентов, а с ними можно заработать честное имя и сделать честную карьеру.

Сложнее была борьба с арендаторами за возвращение нашего Дома. 7 лет жизни ушло на эту борьбу, и всё равно последствия бесшабашного разбазаривания площадей в аренду существуют и сейчас. У нас нет спортзала, хотя первоначально он был: небольшой, но удобный, с двумя отдельными душевыми комнатами. Теперь физкультура у нас проходит в общежитии, или мы «просимся» в другие вузы (несмотря на такие неудобства, наши девочки занимают призовые места на городских соревнованиях по художественной гимнастике). Можно продолжать борьбу с арендаторами за помещения, но ведь они там уже всё перестроили, а денег на обратную реконструкцию у нас нет. Поэтому я требую от арендаторов сильной регулярной помощи вузу.

Итоги и перспективы

– Мы выпускаем высокопрофессиональных музыкантов, актеров, режиссеров и театральных критиков. Но, к сожалению, наиболее талантливые уезжают за рубеж. И думаю, что в дальнейшем отток будет ещё большим, потому что в Украине нашего выпускника ждёт небольшая зарплата, неуверенность в завтрашнем дне, агрессивность массовой культуры. Вместе с тем, хочу отметить, что в последнее время появилось много способных выпускников, которые с радостью погружаются в мир ДМШ и музыкальных училищ. Наибольшая проблема с трудоустройством по специальности традиционно у актёров и вокалистов.

Анализируя проблемы нашего образования, считаю необходимым повысить уровень требований к нашим абитуриентам по общей гуманитарной подготовке. Они должны читать классику мировой литературы, уметь грамотно изъясняться устно и письменно на украинском и русском языках. Студенты же должны глубоко и серьёзно изучать культурологию, историю религии, правоведение.

Правильным бы было приведение наших учебных планов в соответствие с программами европейских вузов. Без этого, хотя и заключаются договора с разными вузами, мы не можем обмениваться студентами.

Разумнее бы было сделать значительно больший набор, чтобы потом соответственно сделать и больший отсев на младших курсах. Думаю, что иногда мы делаем медвежью услугу, дотягивая слабого студента до вожделенного выпуска. Быть может, будучи отчисленным с первого-второго курса, он бы нашёл себя в чём-то другом. Хотя иногда слабые студенты «доходят» уже после выпуска и становятся неплохими специалистами. Всё в нашей сфере очень индивидуально. Поэтому на заседаниях кафедр мы скупкулёзно обсуждаем профессиональные возможности каждого студента.

Самой большой для меня проблемой является проблема финансирования. Нашему вузу, как и другим подобным вузам Украины, нужно много выносливых профессиональных роялей – по два в каждый класс. А дешёвых роялей не бывает. Я иногда думаю, сколько денег уходит на ненужную, пустую не то чтобы даже роскошь, а просто глупость. Нужно жить более экономно и бережливо, вкладывая деньги в развитие высокого искусства, науки и здравоохранения.

Мы должны идти вперёд, в открытое общество, жить без границ, много ездить. Хочу, чтобы к нам в Украину и, в частности, в ХНУИ им. Котляревского приезжали учиться из разных уголков мира, ведь мы – конкурентноспособны!

Спасибо, Татьяна Борисовна, за столь искреннюю, интересную и необходимую беседу. Пользуясь случаем, хочу поздравить Вас с Татьяниним днём и пожелать Мира, Гармонии, Творчества и Радости всем обитателям прекрасного Дома, который харьковчане любовно называют «домом Веркиной».

*Беседовала доцент ХНУ
им. В. Н. Каразина
Татьяна Казакова*

НАШІ ЛАУРЕАТИ – 2013

ВИКОНАВСЬКО-МУЗИКОЗНАВЧИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Копелюк О., ас.-стаж. (клас проф. Веркіної Т.Б.) – Гран-прі на XV м/н конкурсі піаністів ім. М. Юдіної, м. Санкт-Петербург
Левандовський М., ас.-стаж. (кл. проф. Горещької Н.В.) – Гран-прі на М/н конкурсі «Бархатний сезон», диплом лауреата II премії X М/н конкурсу-фестивалю «Фортіссімо»; диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, Луганськ; лауреат М/н фестивалю «Слобожанська фантазія»;
Помпеева А. – ас.-стаж. (кл. доц. Говорухіної Н.О.) – Гран-прі, III М/н конкурс ім. Н.А. Обухової, Феодосія;
Крючков С., IV курс (кл. доц. Говорухіної Н.О.) – Гран-прі, М/н конкурс вокального мистецтва ім. Н. і М. Полудьоних, Ялта; диплом III М/н конкурсу молодих оперних співаків ім. Максима Михайлова, Росія, Калуга, вересень 2013 р.;
Козлов В., ас.-стаж. (кл. проф. Арканової В.Ф., доц. Слепцової О.В.) – Гран-прі, М/н фестиваль-конкурс ім. Н.А. Обухової, Феодосія;

Гузинець М., IV курс, (кл. проф. Матюхіна В.П.) – Гран-прі, Перший Всеукраїнський студентський конкурс хорових диригентів, Івано-Франківськ.
Копелюк О., Седюк І., ас.-стаж., лауреати I премії 14 М/н конкурсу ім.М. Юдіної. Санкт-Петербург, Росія;
Лавров М., ас.-стаж., (кл. проф. Веркіної Т.Б.) – лауреат I премії III М/н конкурсу-фестивалю молодих виконавців «Ніч в Мадриді», м. Мадрид, Іспанія;
Бондаренко І., ас.-стаж. (кл. доц. Говорухіної Н.О.) – I премія, III М/н конкурс-фестиваль ім. Н.А. Обухової, Феодосія;
Сидоренко Ю., ас.-стаж. (кл. доц. Говорухіної Н.О.) – краща в номінації «Академічний вокал», XII М/н музичний фестиваль-конкурс «Співзвуччя», Маріуполь;
Устименко Ю., IV курс (кл. проф. Арканової В.Ф., доц. Слепцової О.В.) – I місце, М/н фестиваль-конкурс ім. Н.А. Обухової, Феодосія;

Циень Яо, V курс (кл. ст. викл. Тальвінської М.М.) – I премія, фестиваль-конкурс «Зоряна планета», Судак. – липень 2013 р.;
Ібрямова В., II курс, (кл. проф. Птушкіна В.М.) – I премія, II конкурс молодих композиторів ім. І.Карабиця, Київ, лютий 2013 р.;
Каширцев Р., II курс, (кл. доц. Дробязгіної В.І.) - муніципальна премія-стипендія за успіхи в творчій діяльності (номінація - "композиція"), I премія конкурсу «Пентатон», м.Миколаїв; II премія, II конкурс молодих композиторів ім. І.Карабиця, Київ;
Почтарьова К., II курс, (кл. викл. Імаметдінової О.В.) – лауреат I премії М/н конкурсу молодих композиторів ім. Спендіарова, Ялта; лауреат II конкурсу молодих композиторів ім. І.Карабиця, Київ; диплом «За творчу сміливість» конкурсу «Пентатон», м.Миколаїв;
Філіпська Ю., (кл. проф. Птушкіна В.М.) - Золота медаль на всеукраїнському фестивалі "Дельфійські ігри", Київ.

Максим Лавров

Ганна Каменева

Марина Гузинець

Ігор Бондаренко

Катерина Почтарьова

Володимир Козлов

Станіслав Крючков

Юлія Сидоренко

Михайл Левандовський

Олег Копелюк

Ігор Седюк

Седюк І., ас.-стаж., (кл. проф. Веркіної Т.Б.) лауреат II премії 14 М/н конкурсу ім.М.Юдіної. Санкт-Петербург. Росія;
Семко М., II курс, (кл. ст. преп.Сагалової Г.В.) – лауреат 2 премії III М/н конкурсу-фестивалю молодих виконавців «Ніч в Мадриді», Мадрид, Іспанія;
Шаповалова А., II курс, (кл. доц. Чернявської М.С.) – лауреат 2 премії III М/н конкурсу-фестивалю молодих виконавців «Ніч в Мадриді», Мадрид, Іспанія;
Тищенко Р., III курс (кл. проф. Арканової В.Ф., доц. Слепцової О.В.) – II премія М/н фестиваль-конкурс ім. Н.А. Обухової, Феодосія;
Цзан Цинь, IV курс (кл. доц. Романенко О.В.) – II премія, III М/н фестиваль-конкурс ім. Н.А. Обухової, Феодосія; II премія, фестиваль-конкурс «Зоряна планета», Судак;
Каменєва Г., IV курс, (кл. проф. Прокопова С.М.) - Лауреат II премії, Перший Всеукраїнський студентський конкурс хорових диригентів, Івано-Франківськ;
Копелюк О., Сидоренко О., ас.-стаж., лауреати III премії 14 М/н конкурсу ім.М.Юдіної. Санкт-Петербург. Росія;
Корольова М., IV курс, (кл. проф. Горещкої Н.В.) – лауреат III премії X М/н конкурсу-фестивалю «Фортіссімо»;
Харенко В., II курс, лауреат III премії IX М/н конкурсу піаністів «Cludad de Huesca», Іспанія;
Рибкіна Я., III курс, *Маришкін І.*, II п/к – III місце, М/н фестиваль-конкурс ім. Н.А. Обухової, Феодосія;
Яо Дань Дань, V курс (кл. доц. Романенко О.В.) – М/н конкурс-фестиваль «Зоряна планета», Судак;
Тадеуш О., III курс, (кл. доц. І.Гайденка

- лауреат III премії конкурсу «Пентатон», Миколаїв; диплом II конкурсу молодих композиторів ім. І.Карабиця, Київ;
Бочкарьова Ю., V курс, (кл. проф. Птушкіна В.М.) – диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, Луганськ;
Камчатная О., V курс, (кл. проф. Горещкої Н.В.) – диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, Луганськ;
Конхова Т., V курс, (кл. доц. Чернявської М.С.) – диплом III М/н конкурсу-фестивалю молодих виконавців «Ніч в Мадриді», Мадрид, Іспанія;
Корепанов С., V курс, (кл. доц. Руденко Н.І.) – диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, м. Луганськ;
Крамарева Г., V курс, (кл. доц. Руденко Н.І.) – диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, Луганськ;
Мотрій А., II курс, (кл. проф. Птушкіна В.М.) – диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті. 18-22.03.2013. Луганськ;
Оболєнська М., IV курс, (кл. доц. Юшкевича С.Ю.) – диплом учасника проекту Французька весна в Україні, Харків;
Сердюк М., V курс, (кл. проф. Веркіної Т.Б.) – диплом кращого концертмейстера II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, Луганськ;
Шевель А., II курс, (кл. доц. Руденко Н.І.) – диплом II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, Луганськ;
Ярецький О., V курс (кл. проф. Веркіної

Т.Б.) – диплом кращого концертмейстера II Всеукраїнського фестивалю камерної фортепіанної музики пам'яті О. Зілоті, м. Луганськ;
Шиян М., I курс, (кл. проф. Птушкіна В.М.) – лауреат М/н фестивалю «Музика народів Криму», м. Феодосія;
Сюк Г., II курс, (кл. проф. Птушкіна В.М.) – лауреат М/н фестивалю «Музика народів Криму», м. Феодосія;
Лауреати м/н фестивалю «Слобожанська фантазія»:
Городецька А., I курс, *Корольова М.*, V курс, *Дашутіна Д.*, ас.-стаж., – (кл. проф. Горещкої Н.В.);
Лауреати XII М/н музичного фестивалю-конкурсу «Співзвуччя»: Маріуполь – *Павлик Л.*, IV курс (кл. проф. Цуркан Л.Г.), *Підлісний Е.*, II курс (кл. проф. Цуркан Л.Г.), *Тимошенко А.*, I курс (кл. проф. Мадишевої Т.П.), *Лю І.*, V курс (кл. доц. Деркач Л.А.), *День Кай Юань*, V курс (кл. доц. Северіна В.А.), *Ян Фуинь*, III курс (кл. доц. Полікарпової Н.В.);
Перший Всеукраїнський студентський конкурс хорових диригентів. Івано-Франківськ – *Орехівська Д.*, IV курс, (кл. доц. Савельєвої Г.В.) – дипломант; *Жданов М.*, IV курс, (кл. проф. Белік-Золотарьової Н.А.) – дипломант;
Оленір Г., IV курс – дипломант II Всеукраїнського конкурсу хорових колективів «Співуча феєрія», Харків;
Алієва Е., II курс, (клас доц. Томчук Т.М.) – лауреат III премії М/н музичного фестивалю «В гостях у Айвазовського», Феодосія;
Лицук М., V курс, (клас доц. Томчук Т.М.) – лауреат фестивалю вокальної майстерності «Молодь Полісся», Житомир.

ОРКЕСТРОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ спеціалізація «Оркестрові духові інструменти»

Зарайський О. (кл. ст. викл. Овчара О.П.) – I премія, М/н конкурс виконавців на духових інструментах – м. Харків;
Коновал К. (кл. проф. Войнова А.В.) – II премія, М/н конкурс виконавців на дерев'яних духових інструментах ім. Д.Біди – м. Львів
Петрик В. (кл. проф. Алтухова В.М.) - II премія, М/н конкурс виконавців на дерев'яних духових інструментах ім. Д.Біди – м. Львів
Дереворіз В. (кл. проф. Алтухова В.М.) – диплом, М/н конкурс виконавців на дерев'яних духових інструментах ім. Д.Біди - м. Львів
Петренко Яр. – I премія, М/н конкурс «Созвучие», м. Маріуполь;
спеціалізація «Музичне мистецтво естради та джазу»
Щербак Г. (кл. доц. Харитонової В.Ф.) - Гран-Прі, М/н фестиваль-конкурс молодих виконавців «Слобожанське сузір'я»,

Харків; II премія, М/н конкурс “Grand-Fest-Music 2013” – м. Харків
Харченко Б. (кл. доц. В.Чурикова) - золота медаль та звання лауреата Всеукраїнських молодіжних Дельфійських Ігор у м. Києві;
Тарасюк М. (кл. доц. А.В. Тимошенко) - золота медаль та звання лауреата Всеукраїнських молодіжних Дельфійських Ігор у м. Києві
VIII М/н молодіжний джазовий фестиваль "Джалітон-2013", м.Ялта
Студентський біг-бэнд каф. музичного мистецтва естради та джазу під керівництвом ст. викл.Ковача Ю.І. - I премія, Другий М/н фестиваль біг-бэндів, м. Харків; диплом, Другий відкритий фестиваль джазових оркестрів - м.Кривий Ріг.
Інструментальний ансамбль кафедри музичного мистецтва естради та джазу у складі *Щебликіна С.* (кл. ст. викл. Ю.П. Тарарака), *Воронцової О.* (кл. доц. С.П. Давидова), *Інюточкина В.* (кл. ст. викл. Агєєва

О.Т.), *Сагана В.* (кл. доц. В.В. Чурикова), *Мірошника О.* (кл. проф. О.В. Федоркова) - I премія
Воронцова О. (кл. доц. С.П. Давидова) - I премія
Щебликін С. (кл. ст. викл. Ю.П. Тарарака) - I премія
Мірошник О. (кл. проф. О.В. Федоркова) - I премія
Саган В. (кл. доц. Чурикова В. В.) - II премія; у складі інструментального тріо – диплом, IV Всеукраїнський фестиваль інструментальної музики «Сонячні кларнети», м. Житомир
Петухова В. (кл. доц. Н.В. Дрожжиної) – диплом, М/н конкурс “Kharkiv International Song Forum”, м. Харків
Магеррамов Е. (кл. доц. Н.В. Дрожжиної) - I премія, XII М/н фестиваль «Мистецькі барви Summertime», м.Сьпаторія; фіналіст телевізійного вокального проекту «Битва хорів».

Бойко А. (кл. доц. Н.В. Дрожжиної) - I премія, М/н фестиваль-конкурс "Осінній зорепад", м.Белгород, Росія.

Губіна А. (кл. доц. Н.В. Дрожжиної) - I премія, Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Лотос надії», м.Харків

Овсюк Г. (кл. доц. В.Ф. Харитонової) - I премія, М/н конкурс "Dance Song Fest 2013", м.Харків; III премія, Міжнародний конкурс-фестиваль "Молода Галичина", м.Новоявирськ

Гапоненко Д. (кл. доц. В.Ф. Харитонової) - III премія, М/н конкурс "Dance Song Fest 2013", м.Харків

Толчїніна В. (кл. доц. С.П. Давидова) - III премія, М/н конкурс молодих виконавців "Kharkiv International Song Forum", м.Харків

Роденко П. (кл. доц. Чурикова В.В.) – диплом, 9-ий М/н конкурс молодих джазових виконавців, м.Ростов-на Дону, Росія.

спеціалізація «Народні інструменти»

Якименко Б. (кл. доц. Манзюк Л. С.) - I премія, Перший відкритий фестиваль-конкурс солістів-бандуристів - м. Запоріжжя;

Сироїжко-Бабанїна О. – (кл. доц. Манзюк Л. С.) - I премія, Перший відкритий фестиваль-конкурс солістів-бандуристів - м. Запоріжжя, Україна.

Кудря Р., Архїпенко П. (кл. проф. Снедкова І. І.) - I премія М/н конкурс «Perpetum mobile» - м. Дрогобич;

Каїта П., Боровик О. (кл. ст. викл. Данилюк Я. В., доц. Костенко Н. Є) - I премія, Всеукраїнський конкурс-фестиваль «Арт-Домінанта» - м. Харків;

Гаркуша С. (кл. проф. Доценка В.І.) - I премія, Перший М/н конкурс гітарного мистецтва «ГТАС» - м. Київ; III премія, М/н конкурс гітаристів – м.Будапешт (Угорщина).

Борзенко М. (кл. проф. Міщенко О.В.) - I премія, Всеукраїнський конкурс-фестиваль «Золотий зорепад», м. Дніпропетровськ; III премія, Міжнародний конкурс «Сїта ді Ланчано», м. Кастельфідардо, Італія.

Яновський О. (кл. проф. Міщенко О.В.) - I премія, Всеукраїнський конкурс-фестиваль «Золотий зорепад», м. Дніпропетровськ;

Лермонтова О. (кл. проф. Міхеєва Б.О.) - I премія, Всеукраїнський конкурс-фестиваль «Золотий зорепад», м. Дніпропетровськ;

Черниш А. (кл. доц. Манзюк Л.С.) – II премія, Перший відкритий фестиваль-конкурс солістів-бандуристів – м.Запоріжжя; III премія, Відкритий молодіжний конкурс бандуристів ім М.Лисенка, м.Київ

Мельник Н. (кл. доц. Манзюк Л.С.) - II премія, Відкритий молодіжний конкурс бандуристів ім М.Лисенка – м.Київ

Кордюк І. (кл. проф. Доценка В. І.) – II премія, М/н конкурс «Віртуози гітари»-м.Санкт-Петербург (Російська Федерація)

Султанбеєв В. (кл. доц. Стрільця А.М.) – III премія, 12-тий М/н конкурс-фестиваль «Кримська весна – 2013», м.Ялта

Педь Н. (кл. доц. Манзюк Л.С.) - III премія, Перший відкритий фестиваль-конкурс солістів-бандуристів, м.Запоріжжя

Самойлович В. (кл. доц. Манзюк Л.С.) - III премія, Відкритий молодіжний конкурс бандуристів ім М.Лисенка, м.Київ.

Кулешиов Д. (кл. проф. Снедкова І.І.) - III

премія, М/н конкурс «Інтер-світязь акко м'юзік», м. Луцьк

Лисутїна Т. – (кл. ст. викл. Данилюк Я.В.) - III премія, I-й Всеукраїнський конкурс-фестиваль «Арт-Домінанта», м.Харків

Волков Д. (кл. проф. Назаренка О.І.)- III премія, М/н конкурс «Інтер-світязь акко м'юзік», м. Луцьк

Швець О. (кл. ст. викл. Ткаченко В.М.) – диплом, М/н конкурс гітарного мистецтва «ГТАС», м. Київ

Архїпенко П. (кл. проф. Снедкова І.І.) – диплом, М/н конкурс «Perpetum mobile», м.Дрогобич

спеціалізація «Оркестрові струнні інструменти»

Ашмарїн В. (кл. проф. Щелкановцевої О.М.) - I премія, М/н конкурс ім М.Єльського – м. Мінськ, Білорусь.

Струнний квартет: у складі: *Кушнерик Ю., Костїна О, Солодовник І., Прокудова О.* – I премія, Відкритий М/н фестиваль-конкурс музики та академічного вокалу, м.Дніпропетровськ

Піскунова А. (кл. ст. викл. Мельник А.О.) - II премія, М/н фестиваль інструментальної музики, м. Ллорет де Мар, Іспанія.

Денисов М. (кл. ст.викл. Мельник А.О.) – II премія, М/н фестиваль інструментальної музики – м.Ллорет де мар, Іспанія.

Бакланова О. (кл. ст. викл. Мельник А.О.) - III премія, М/н джазовий конкурс-фестиваль "Джалїтон" – м.Ялта, Україна.

Баранник М. (кл. ст.викл. Мельник А.О.) – диплом, Перший відкритий фестиваль інструментальної музики ім. Ю.П.Хільбокова, м.Кіровоград

Владислав Петрик

Богдан Харченко

Сергій Щєблїкїн
Олександр Мірошник

Ганна Щєрбак

Вїктор Ашмарїн

Василь Саган

Ксенїя Коновал

Олена Піскунова
Микита Денисов

Сергїй Гаркуша

Студентський фольклорний гурт «СТЕЖКА»

Студентський *фольклорний гурт* «СТЕЖКА» (керівник – зав. навчальної лабораторії фольклору Романюк І.А.) – *диплом першого ступеня* у номінації «Фольклорно-етнографічні програми» (студентська група); *диплом III ступеня* у номінації «Гуртовий спів»; *диплом III ступеня* у номінації «Солоспів» (солістка гурту – Комарова К.) на XIII Відкритому фестивалі-конкурсі традиційної народної культури «Кроковес коло» (Харків, 03.2013); *лауреат другої премії* XIII всеукраїнського фестивалю сучасної пісні «Червона рута» у жанрі «Український автентичний фольклор» за напрямком «Гуртовий спів» (Київ, НК “Експоцентр України”)

Тетральний факультет

Всеукраїнський конкурс читців ім. І. Франка, м. Київ.

Колій Я. (III курс АЛ) – лауреат другої премії, *Замай В.* (III курс АЛ) – диплом журі

Всеукраїнський конкурс читців ім. О. Леснікової (м. Харків)

Козенков С. (V курс АЛ) – лауреат I премії, *Сідіна В.* (II курс АД) – лауреат III премії

Чернецький О. (III курс АЛ) – диплом I ступеня, *Шевченко Ю.* (II курс АЛ) – диплом II ступеня

М/н фестиваль театрів ляльок «Подільська лялька» (м. Вінниця), учасники I та III курси кафедри театру анімації (худ. кер. курсів: проф. О. Інюточкін, доц. Довлетова С.). Студенти I к. – диплом у номінації «Дебют».

IX М/н фестивалю театрів ляльок «Золотий Телесік» (м. Львів) – Диплом учасників за виставу «Дотик» (реж. А. Д. Солоняк) III курсу кафедри майстерності актора та реж. театру анімації.

Конкурс «Відкрита рецензія» у рамках Всеукраїнського фестивалю «Мрій Дім» (м. Прилуки) – *Губрій Н.* – II місце, *Цитіна А.* – III місце.

М. Купрейшвілі, (IV курс каф. актори драм. театру і кіно) – дипломант Всеукраїнського конкурсу ім. Лесі Українки, м. Ялта.

Золотоверха В., (IV курс каф. режисури драм. театру) – диплом за участь у лабораторії та створення вистави за мотивами творів А. П. Чехова у літній театральній школі СТД РФ «Нова театральна реальність» (м. Москва)

Тихонова Є, III курс каф. режисури драматичного театру (худ. керівник – ст. викладач, зав. кафедри Садовський Л. В., викладач Бораковська М.О.) – *дипломом першого ступеня* у номінації «Драматичний уривок» та «Краще просторове рішення» М/н міжвузівського фестивалю-конкурсу самостійних режисерських робіт поміж вищих творчих навчальних закладів Росії, України, Білорусії (м. Москва).

Спащенко О., III курс каф. майстерності актора (худ. керівник – ст. викладач, зав. каф. Садовський Л. В., викл. Бораковська М.О.) – диплом у номінації «Краща жіноча роль» М/н міжвузівського фестивалю-конкурсу самостійних режисерських робіт поміж вищих творчих навчальних закладів Росії, України, Білорусії (м. Москва).

МУЗИЧНЕ ПРИНОШЕННЯ БАХУ

Напередодні закриття ХХ Міжнародного музичного фестивалю “Харківські асамблеї-2013” на великій сцені Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського відбувся, без перебільшення, грандіозний творчий проект – уперше в Україні в один вечір прозвучали шість концертів для клавирів Й.С. Баха: три – подвійних, два – потрійних і один – четверний.

Унікальність цього концерту, звичайно ж, не лише у кількості роялів на сцені (хоча і це для України може вважатися рекордом). Також українською рідко на концертних підмостках водночас представляється у супроводі оркестру (в даному випадку – струнного октету) *все* написане великим композитором для двох, трьох і чотирьох клавирів з оркестром. Причому три (!) з шести концертів **уперше виконувалися не лише в Харкові, але і в Україні** (два потрійні концерти з оркестром і концерт для чотирьох клавирів з оркестром). Цей небувалий проект, що так повно представляє сучасному слухачеві «колекційного Баха», народився і був з блиском здійснений силами одного класу в творчій майстерні народної артистки України, професора, ректора Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського Тетяни Веркіної. Її ініціатива була підтримана Юрієм Насушкіним, професором Вищої консерваторії Астурійського князівства (Іспанія), який виступив першим скрипалем та диригентом студентського струнного октету.

Музиканти блискуче впорались з поставленими перед ними масштабними завданнями: втілили бахівський задум цілком і повністю в традиції епохи бароко, головною ідеєю якої є переконаність у необхідності рятувати людину від самої себе, від того зла, яке є в самій її свідомості, енергійним духовним поривом до теоцентричної моральності.

Творча майстерня професора Тетяни Веркіної давно вже стала, кажучи сучасною мовою, брендом, упізнаваним через незмінно високу професійну культуру, академічний

аристократизм, прагнення тонко проникати в стиль композитора, в звукову ауру його епохи. Особливий нюанс «бахівському проекту» надав той факт, що разом зі своїми вихованцями у виконанні концертів брав участь і їх учитель – народна артистка України, професор Тетяна Веркіна. Це дало можливість побачити суголося яскравих індивідуальностей – студентів, асистентів-стажистів і випускників її класу, яких об'єднав погляд на музику, сформований досвідченим Майстром. Відбиток особистості наставника – свого роду його «авторський знак» – був присутнім у виконанні усіх концертів Баха, але кожен представник різних поколінь класу Тетяни Веркіної являв собою цілком самостійного інтерпретатора музики Баха. Внутрішню експресію можна було почути в першому концерті для двох клавирів з оркестром у виконанні Валентина Смолянінова і Тетяни Веркіної. Яскраво і віртуозно зазвучали клавирні інструменти у Олега Копелюка та Ігоря Седюка, які виконали подвійний концерт №2. Типово бахівська інтонація, що актуалізувала у нових соціально-історичних умовах духовно-моральний досвід, накопичений попередніми століттями розвитку середньовічної християнської культури, проявилася в концерті для двох клавирів № 3 у виконанні Ганни Сагалової та Ольги Макухіної. Концерти для трьох клавирів і концерт для чотирьох клавирів заслуговують на особливу увагу як мінімум тому, що усі виконавці проявили феноменаль-

ну ансамблеву майстерність. Бароко – це світ доить драматичних колізій, де над розсудливістю тяжіють афекти і пристрасті, де усе повно контрастів і конфліктів, насичено пафосом боротьби за надособистісні цінності і готовністю прийняти страждання за них. Усе це можна було відчутти, прослухавши потрійний концерт № 1 у виконанні Марії Бондаренко, Марка Сердюка і Катерини Гараніч. Концерт для трьох клавирів з оркестром № 2 у виконанні Кіри Тимофеевої, Олеси Пупіної і Максима Лаврова, навпаки, зазвучав мажорно-святково, ніби від відчуття присутності у світі сакральних святих і вищих змістів.

Єдиний бахівський концерт для чотирьох клавирів з оркестром – перекладення одного із струнних концертів Антоніо Вівальді з циклу «Гармонійне натхнення» – став яскравим завершенням вечора. Залишаючи незмінною партію оркестру, Бах вніс у партію чотирьох солістів характерні для клавирної гри прийоми гри, створивши натхненну і драматичну альтернативу променистій, сонячній ренесансній музиці А. Вівальді. Блискуче втілили задум цього концерту Тетяна Веркіна, Максим Шадько, Валентин Смолянінов і Олексій Волик.

Кожен виконавський ансамбль продемонстрував бездоганну зіграність. Усі деталі музичного тексту були чітко вивірені, точно відтворювалися в різних партіях з виразною «пальцевою дикцією» і природною артикуляцією, що властиві школі Тетяни Веркіної. Віртуозні епізоди сприймалися

солістами не як спрямований в публіку «жест» артиста, а як ще один імпульс для занурення у глибини змісту. За цим відчуттям внутрішньої свободи стоїть величезна праця і майстерність. Формат змагання віртуозів відійшов на другий план, і залишилася лише нескінченна глибина бахівського світогляду, що не включав у себе ні обезбоженого світу, ні суєтної людини, в душі якої немає місця для Абсолюту.

Ті, кому не пощастило побувати на цьому концерті, можливо, подумують, що така насичена програма може викликати певні складнощі у сприйнятті непрофесійною публікою. Адже шість концертів фактично «скроєні» по єдиній моделі (темповий контраст «швидко»-«повільно»-«швидко»), до того ж написані мовою минулої епохи. Але ніяких труднощів не виникло. Концерт подарував слухачеві приємне відчуття обраності і причетності. Та виконавська інтонація, яка була задана

музикантами, підкорила зал. Слухачі, що заповнили повністю зал з усіма його проходами і балконом, затамувавши подих, стежили за розгортанням вражаючого музичного дійства і щедро обдаровували артистів оплесками, криками «браво»! і оберемками квітів.

Специфіку закладеної в класі Тетяни Веркіної інтерпретації бахівської музики можна визначити словом «відкритість». Представники різних поколінь – викладачі і студенти, таланти-початківці і зрілі виконавці, спільно музикуючи, розгортали перед публікою вражаючу панораму, що народжувалася, наче спонтанно. Слухач, забувши про «високий статус» класичного тексту, цілком віддавався потоку Музики. Завдяки цьому потоку людина ХХІ ст., що відчуває стомленість від холодного раціоналізму і бездушного позитивізму, змогла відчути тяжіння до «світу горнього».

Виконання концертів змусило по-

новому поглянути на постать великого Баха. Як правило, цей композитор сприймається як носій високого духовного першоджерела, уособлення серйозності, масштабних ідей, максимальної концентрації думки і зосередженості. Виступ Тетяни Веркіної та її учнів дозволив в музиці концертів клавирів відчути й іншого Баха – відкритого назустріч радості, зануреного в динаміку руху. Завдяки яскравому і захоплюючому виконанню слухачам відкрилася епоха бароко, що протистояла кризовим явищам ренесансного антропоцентризму – відчуттю покинутості і самотності та іморалізму, епоха, що зберегла для людини можливість причетності до світу абсолютних цінностей і сакральних змістів. Ця причетність до абсолютного і сакрального може викликати глибинну гармонійну радість буття, яка й стала провідним почуттям в інтерпретації творчості Баха у класі Тетяни Веркіної. Концерт залишив величезне враження від блискуче здійсненого класом Тетяни Веркіної музичного приношення Баха. Вишукано академічний, він вразив своєю величчю і особливою енергетикою. Залишається сподіватися, що подібний проект не просто повинен повторитися (про що одразу ж виразили надію численні слухачі), але повтोरватися неодноразово.

*Юлія Ніколаєвська,
Тетяна Казакова*

ХАРЬКОВСКИЕ МУЗЫКАНТЫ В ПАРИЖЕ

В программу «Золотые страницы украинской музыки» в Париже были приглашены харьковские музыканты – ректор ХНУИ им. И. П. Котляревского, Народная артистка Украины, профессор Татьяна Веркина, заведующий кафедрой композиции и инструментовки, Народный артист Украины, профессор Владимир Птушкин, аспиранты кафедры специального фортепиано Игорь Седюк и Олег Копелюк. Поездка состоялась при содействии директора Департамента массовых коммуникаций Харьковской облгосадминистрации Виктории Маренич.

На третью встречу парижан с украинской музыкой (первые две были посвящены творчеству И. Карабица и М. Скорика) была приглашена основатель и бессменный художественный руководитель международного музыкального фестиваля «Харьковские ассамблеи» (существующий с 1991 г.), ректор ХНУИ им. И. П. Котляревского профессор Татьяна Борисовна Веркина, которая поделилась своими впечатлениями о творческой командировке:

– Это была незабываемая творческая поездка, которая надолго останется у меня в сердце. Организация проекта «Золотые страницы украинской музыки» была на высшем уровне, благодаря таким талантливым руководителям и замечательным людям – Олегу Яценковскому (директору фестиваля), и Елене Мисткаль (директору украинской школы при посольстве Украины в Париже). Они создали теплую, уютную, гостеприимную атмосферу в Украинском доме, которым мы находимся в самом сердце Парижа. Особую благодарность я хочу выразить директору Департамента массовых коммуникаций Харьковской облгосадминистрации и организатору фестиваля «Харьковская сирень» Виктории Маренич, которая взяла на себя главную часть расходов – финансирование перелета для всех членов делегации в обе стороны. Благодаря таким отзывчивым патриотичным украинским людям мы имеем уникальную возможность: представлять талантливых композиторов и молодых одаренных исполнителей не только на постсоветском пространстве, но и за рубежом.

Как была сформирована группа, представляющая харьковское музыкальное искусство в Париже?

– Харьковская музыка может быть достойно представлена на мировом уровне композиторским творчеством, в котором на сегодняшний день уверенно лидирует

Владимир Михайлович Птушкин. Музыка В. Птушкина очень разнообразна по инструментальному, жанровому составу и стилистике – остроумно-иронической, лирической и трагической. Композитор в равной мере владеет языком классической и джазовой музыки, а также языком постмодернистского искусства. Состав группы сложился из тех музыкантов, в репертуар которых входит музыка В. Птушкина. Мои аспиранты, Олег Копелюк и Игорь Седюк, определились сразу, потому что Олег уже многие годы играет с Владимиром Михайловичем его концерты, а Игорь составляет с Олегом отличный фортепианный дуэт. Я же поехала как представитель вокального творчества В. Птушкина.

Многие знают Татьяну Веркину, прежде всего, как талантливую пианистку. Мне посчастливилось присутствовать на Вашем концерте старинного романса в филармонии. У Вас потрясающая энергетика, Вы сумели «завести» весь зал так, что люди пели вместе с Вами. Что для Вас вокал – хобби, отдушина, вторая профессия?

– К сожалению, я – не профессиональная певица. В молодости мне казалось, что это очень рискованная профессия: что-то случилось со связками, и ты – никто. Фортепиано – более надежный инструмент, чем голос. Но мой педагог по концертмейстерскому мастерству – Ирина Осиповна Козловская настояла на том, чтобы я начала заниматься вокалом. Многие годы пение для меня было отдушиной, но если Бог дал мне этот инструмент, то не использовать его – грех. Поэтому я откликнулась на предложение Владимира Михайловича Птушкина исполнить в Париже его вокальные произведения («Вірую» на стихи С. Сапеляка, цикл «Полночные песни») А. Ахматовой и романс «Храни меня, мой талисман» на стихи А. Пушкина), тем более, что я их до-

вольно часто исполняла раньше.

Степан Сапеляк рассказал, что его «Вірую» Вы впервые исполнили во Львове в 1992 г., и Ваша интерпретация открыла глубинные смыслы его произведения. Что для Вас значит его поэзия?

– Вы напомнили о поездке во Львов. Это был для меня очень важный концерт, ведь вначале 90-х, если Вы помните, были достаточно настороженные отношения между Востоком и Западом Украины. Но то, как нас с В. М. Птушкиным приняла львовская публика, показало: настоящее искусство убирает все барьеры и располагает к диалогу. Мы смогли передать музыку стихотворений Степана Сапеляка и достучаться до каждого сердца, ведь стихи заканчиваются молитвой – очень сдержанной и суровой, но в тоже время невозможно было смотреть в зал, потому что у людей в глазах стояли слезы.

Сейчас найти поэзию, по-настоящему передающую силу украинского языка, невероятно сложно. С. Сапеляк выделяется среди современных украинских авторов; меня лично его стихотворения покорили необыкновенной первозданностью и истинностью. Это поэт очень тонко чувствующий язык, ему удалось найти честно-пронзительную интонацию; когда он пишет «вірую» – я ему верю абсолютно.

Анна Ахматова тоже лично близкий для Вас автор, почему выбор пал именно на цикл «Полночные песни»?

– С творчеством А. Ахматовой у меня сложились необычные «отношения». В иных случаях для меня сначала существовала поэзия, а потом ее преломление в музыке. Например, поэзия А. Пушкина для меня, как и, наверное, для каждого русскоязычного человека – важная составляющая внутреннего духовного мира. С юности люблю, помню наизусть и повторяю иногда, как молитву, стихотворение «Храни

меня, мой талисман». Музыка В. Птушкина усилила то, что я в этом стихотворении понимала и без нее. Романс «Храни меня, мой талисман» я часто исполняю в своих программах, и слушателям он пришелся по душе. На моих вокальных концертах люди спрашивают: «А талисман будет»? Мне кажется, каждый для себя берет его как собственный оберег.

А с поэзией А. Ахматовой все произошло с точностью наоборот. Конечно, я была знакома с творчеством А. Ахматовой, понимала, что это очень глубокий и талантливый поэт, но ее стихотворения не становились для меня личностными и глубоко почему-то не трогали. Я благодарна В. Птушкину и В. Бибику – они открыли для меня А. Ахматову через музыку. Благодаря вокальному исполнению я прожила ее стихи; мне кажется, что я почувствовала то, что переживала поэтесса при создании стихотворений, и они стали для меня еще большей музыкой. «Полночные песни» – это глубокий, утонченный, проникновенный цикл, который никого не оставляет равнодушным. Быть настолько глубоким лириком и создать такое проникновенное произведение – серьезное достижение в жизни Владимира Михайловича.

На концерте, кроме вокальной музыки Владимира Птушкина, было исполнено много его фортепианных произведений.

Владимир Михайлович, как подбирались фортепианная программа для парижского слушателя? Из каких принципов Вы исходили, отбирая произведения?

– Готовясь к концертной программе, я, прежде всего, собрал произведения с французской тематикой: переложение «Старин-

ной французской песенки» П. Чайковского в стиле современного французского джаза, сюита из музыки к комедии Ж. Мольера «Мещанин во дворянстве», «Приношение Берлиозу» (написанное специально для фестиваля «Харьковские ассамблеи» 2003 г.). Но главный принцип отбора заключался не во «французскости» музыки, а в хорошо «обкатанных» произведениях, которые неоднократно исполнялись нашими молодыми пианистами. Такими оказались музыка к спектаклю «Виндзорские проказницы» по Шекспиру, «Вальс-экспромт» и «Остinato». Лично я сыграл одно из своих любимых произведений «Возвышенное и Земное».

Для собственного исполнения Вы выбрали свою пьесу «Возвышенное и Земное». Когда я слушала это произведение, мне вспомнилась библейская фраза «познание умножает скорбь», потому что в вашем сочинении тема «возвышенного» очень печальная, а тема «земного», наоборот, отчаянно жизнерадостная. Что для Вас означают эти два понятия?

– Эта музыка была написана как финал к спектаклю «Королевские игры» по мотивам пьесы Максвелла Андерсона «1000 дней Анны Болейн». В своем произведении «Возвышенное и Земное» я хотел показать, как наши мечты о светлом будущем сталкиваются с жестокостью реального мира, в котором, к сожалению, горести, печали и страданий больше, чем любви и радости. В моем произведении главенствующая идея состоит в том, что радоваться жизни нужно здесь и сейчас – пока мы существуем на этой земле, а все возвышенное – счастье, любовь, гармония бытия приходит только к тем, кто по-настоящему ценит свое существование в этом бренном мире. Возможно, в противопоставлении Возвышенного и Земного может возникнуть ассоциация «высокое/низкое», но для меня земное никогда не будет низким, а возвышенное – это тот идеал, к которому мы должны стремиться всю свою жизнь.

Олег Копелюк и Игорь Сердюк впервые во Франции. Они поделились своими впечатлениями.

– Культурная программа была потряса-

ющей! Мы вместе с Олегом Владимировичем Яценковским (директором Украинского дома) объездили много интересных мест, среди которых, конечно, Лувр, музей Орсе (где выставлены картины исключительно импрессионистов), замок Принца Конде на воде, от которого мы были просто в восторге. Посетили Нотр-Дам де Пари, музей Эжена Делакруа, церковь Мадлен, которая является эталоном архитектуры французского классицизма.

Также побывали в замечательном городе Санлис, где стоит памятник Анне Ярославне, дочери Ярослава Мудрого и королевы Франции. Это превосходный бронзовый монумент, который создал украинский скульптор Валентин Иванович Зноба вместе со своим сыном, это было его последнее творение. Рядом с памятником находится мемориальная доска, увековечивающая память погибших во время Голодомора. Анна Ярославна создала монастырь, в котором находится частная школа, и Олег Владимирович – ее почетный ученик. Всю нашу команду приятно удивил радушный прием Украинского дома, мы действительно чувствовали себя, как дома, в окружении друзей.

**Татьяна Казакова
Анастасия Белоусова**